

Omkostnings- vurdering af Den Korte Snor

Oktober 2016

Publikationen er udgivet af
Socialstyrelsen
Edisonsvej 18, 1.
5000 Odense C
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: info@socialstyrelsen.dk
www.socialstyrelsen.dk

Forfatter: Center for Data, Analyse og Metode
Udgivet 18-10-2016

Download eller se sti til rapporten på www.socialstyrelsen.dk.
Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse af kilde.

Indholdsfortegnelse

Indledning	4
Kort om metoden	5
Input og antagelser	6
<i>Kilder</i>	6
<i>Scenaripecifikation</i>	6
<i>Omkostningskomponenterne</i>	6
Resultater	9
Bilag A: Modellen for omkostningsvurderinger	11

Indledning

Socialstyrelsens mål er at arbejde videns- og evidensbaseret. Vi har derfor fokus på at udvikle og implementere indsatser, der er veldokumenterede og baseret på viden om målgruppe, metode, implementering, effekter og økonomi.

Viden om økonomi indebærer optimalt set to elementer: Et estimat for omkostninger forbundet med indsatsen og et estimat for de forventede nettogevinster, der følger af indsatsens formodede effekt. I denne rapport præsenteres **omkostningsvurderingen af Den Korte Snor (DKS)**. Vurderingen er lavet med Socialstyrelsens model til omkostningsvurderinger. Denne beskrives kort i bilag A. For yderligere uddybning henvises til Socialstyrelsens Quickguide til vurdering af omkostninger ved sociale indsatser og metoder¹.

Omkostningerne beregnes som de gennemsnitlige omkostninger pr. deltagerforløb i et specificeret scenarie. Resultatet af omkostningsvurderingen vil være et andet, hvis forholdene i scenariet ændres.

En samlet omkostningsvurdering består af et kvantitativt estimat sammen med en kvalitativ beskrivelse af de omkostningselementer, der ikke kan kvantificeres og/eller værdisættes. Begge dele behandles ligeværdigt i den samlede omkostningsvurdering.

---

¹ <http://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/socialstyrelsens-viden/quickguide-til-omkostningsvurderinger.pdf>

Kort om metoden

DKS er en indsats udviklet af Københavns Kommune. Det er en indsats, der henvender sig til unge, der enten er i kriminalitet, eller på vej ud i det. Det er unge, der for nogens vedkommende er blevet afhørt af politiet, mens andre endnu ikke er. Målgruppen for indsatsen er unge mellem 10 og 17 år.

DKS er et program med mange facetter, hvilket betyder, at der i forløbet arbejdes med flere komponenter samtidigt. De tre vigtigste komponenter er hhv.

- Fortællingen om den unge og af den unge
- Introducere den unge for relevante uddannelses- og fritidsaktiviteter
- Arbejde med oplevelser, som kan bidrage til den unges hverdag, gennem en ændret selvforståelse

DKS udgør i større grad en ramme for arbejdet, end en egentlig manualbaseret metode. Det betyder, at der kan være stor forskel på, hvilket forløb hver enkelt ung modtager.

DKS sætter fokus på den enkelte unges behov. Dermed kan indsatsens aktiviteter variere afhængigt af, bl.a. den unges bopæl, interesse og øvrige situation. DKS lægger stor vægt på mindsettet, og hvad de kalder *narrative socialterapeutiske tilgang*, hvormed der arbejdes med fortællingen om den unge, i samarbejde med den unge. Denne tilgang kombineres med relevante undervisnings og aktivitetstilbud. Der er derfor tale om en kombination af socialpædagogisk og psykologisk arbejde.

Der anbefales en høj grad af lokal tilpasning, hvilket betyder, at omkostningsvurderingen tager udgangspunkt i, hvordan indsatsen er implementeret i Københavns Kommune, og udregningerne kan variere markant, hvis det er en anden type kommune, der vil implementere indsatsen.

Input og antagelser

Kilder

Omkostningsvurderingen vil primært tage udgangspunkt i oplysninger om DKS:

- Fra lederen af DKS, Steven Bendtsen
- Cost-benefit analyse fra CEBR²
- Vidensportalen³

Modenhed og analyse-mæssige udfordringer

Projektet blev i gangsat i 2006 af Københavns Kommune, og er siden hen blevet udviklet, implementeret og evalueret i denne kontekst. Efterfølgende er Hvidovre begyndt at lave en lignende indsats. Indsatsen er forsøgt evalueret, men det har ikke været muligt at bestemme nettoeffekten af indsatsen. Når begrænsningerne ved den økonomiske evaluering og effektmålingen sammenholdes med den store lokale tilpasning, som bør finde sted i indsatsen, så er det svært at gøre denne analyse gældende andre steder end i København. Dog kan de tre førnævnte komponenter fra indsatsen, og rammen for indsatsen tages videre til andre kommuner.

Scenariefikation

Omkostningsvurderingen tager udgangspunkt i København Kommunes scenarie, hvor der i alt er 5 teams af 7 medarbejder, fordelt på 5 forskellige geografiske områder. Hvert team varetager i gennemsnit 13 unge om året, og dermed er der i alt 65 unge tilknyttet DKS årligt.

Driftsperioden er sat til 5 år. Fra Københavns Kommune anbefales det, at indsatsen driftes længere tid, da der er en indlæringskurve, og medarbejderne har brug for erfaring med indsatsen. Københavns Kommune har driftet indsatsen i mere end 10 år, i hvilken tid der løbende er blevet justeret på indsatsens indhold.

I alt er der ansat 1 leder, 5 administrative medarbejdere, 10 sagsansvarlige, 20 kontaktpersoner og 2 psykologer. Lederen, psykologen og den ene administrative medarbejder er centralt ansat, mens resten er ude i de forskellige teams. Alle er ansat fuldtid. Hver borger er tilknyttet DKS i gennemsnitligt et år, hvor den unge modtager en række forskellige indsatser. Bortset fra enkelte unge, som må afbryde forløbet pga. fængselsdom, gennemfører alle indsatsen jf. DKS.

Omkostningskomponenterne

Forberedelse

Der er ingen forberedelsesfase ved indsatsen, da sagsbehandlerne er i gang fra dag et ved implementering af DKS. Det anbefales dog, at hvis en ny kommune vil implementere indsatsen, at der etableres et samarbejde med eksempelvis

---

² <https://www.dkr.dk/sites/default/files/Samfunds%C3%B8konomisk%20cost-benefit-analyse.pdf>

³ <http://vidensportal.dk/temaer/kriminalitet/indsatser/den-korte-snor-1>

Københavns eller Hvidovre kommune (som også drifter en version af DKS), for at komme ordentligt ind i praksis.

Uddannelse

Københavns Kommune holder 10 interne uddannelsesdage om året. Det er kun for egne medarbejdere, og den bliver udført af en af deres egne psykologer. Det er træning i at lægge mærke til de små signaler fra den unge, hvordan der arbejdes med de unge og hvordan socialrådgiveren eller kontaktpersonen italesætter fremgang.

Uddannelse af nye medarbejdere er i Københavns Kommune bundet op på mesterlære og aktivitetslæring, hvilket betyder, at nye medarbejdere kan begynde at arbejde med den unge med det samme - dog under vejledning fra en ansat med mere erfaring.

Da medarbejderne er ansat fuldtid på DKS, er der ikke medregnet ekstra tidsforbrug eller øvrige omkostninger forbundet med uddannelsesdagene, da det foregår i deres normale arbejdstid.

Drift af indsatsen

Som en del af indsatsen kan den unge komme på mindre udflugter med sagsbehandler, psykolog og evt. enkelte familiemedlemmer eller venner. Udflugterne kan være kajakture, bygge hængekøjer i skoven eller at klappe en ged. Derfor skal der sættes ressourcer af til dette.

Det antages, at der er 4 ture om ugen, og omkostningerne til disse ture er sat efter, hvad det ca. koster at sejle kajak i en af de københavnske klubber. Det er valgt, fordi det umiddelbart er den dyreste aktivitet i DKS, og udgør 1000 kr. pr. tur. Hertil skal der lægges transportudgifter. Disse kan også variere meget, men det er korte ture, som oftest kan klares med transport inden for hovedstadsområdet. Da der ikke er noget konkret estimat af transportudgifterne, er de blevet skrevet ind som overhead på 20 pct. til turene.

Medarbejdernes lønniveau

Medarbejdernes lønsatser er taget fra Kommunerne og Regionernes løndatakontor.

Det antages, at lederen er pædagogisk uddannet. De administrative medarbejdere er uddannet sekretær. De sagsansvarlige er socialrådgivere. Kontaktpersonerne er pædagogisk uddannet. Alle medarbejdere arbejder fuldtid med DKS.

Det er ikke afgørende, hvilken faglig baggrund kontaktpersonerne har, derimod lægges der vægt på erfaring med målgruppen. Det betyder, at der er variation i kontaktpersonernes uddannelsesmæssige baggrund, dog er et klart flertal pædagogisk uddannet, hvorfor lønomkostningerne er sat her efter.

Lønomkostningerne tillægges en standard overhead på 20 pct. (se bilag A).

Investeringer i materiel

Der er ingen investeringer forbundet med denne indsats.

Øvrige omkostninger

De unge bør have adgang til kamera, papir, blyant og lignende, og at sagsbehandleren skal have adgang til whiteboard, projektor, etc.

Tilskud

Der er ikke nogen tilskud forbundet med denne indsats.

Resultater

Her præsenteres resultaterne baseret på ovenstående input og antagelser. Scenariet bag beregningen ses i tabel 1.

Tabel 1: Specifikation af scenariet bag beregningen

Antal driftsår	5
Antal gennemførte deltagerforløb pr. år	65

Det samlede kvantitative omkostningsestimat ses i tabel 2.

Tabel 2: Kvantitativt omkostningsestimat

Omkostning	Kommune
Omkostninger, pr. gennemført deltagerforløb	209.736 kr.

Omkostningerne per forløb er på 209.736 kr. mens de samlede årlige udgifter er 13.632.846 kr. Kommunen afholder selv alle omkostninger.

Resultatet i denne omkostningsvurdering er på niveau med den forgående økonomiske analyse udført af CEBR, som finder, at et forløb koster 211.000 kr.

I tabel 3 ses en opgørelse over den samlede omkostningsvurdering pr. gennemført forløb – dvs. både det kvantitative omkostningsestimat og de ikke-quantificerede omkostninger.

Tabel 3: Samlet overblik over omkostningerne

Omkostningselement	Kvantitativt omkostningsestimat, pr. gennemført deltagerforløb	Ikke-quantificerede omkostninger
Forberedelse	0 kr.	Evt. samarbejde med Københavns Kommune
Uddannelse	0 kr.	
Drift af indsatsen	206.777 kr.	
Investeringer	0 kr.	
Øvrige omkostninger	2.959 kr.	
Tilskud	0kr.	
<i>I alt</i>	<i>209.736 kr.</i>	

Omkostninger til drift af indsatsen udgør langt størstedelen af omkostningerne, og af driftsomkostningerne, er størstedelen udgjort af lønninger til de ansatte. Kun en lille del af omkostningerne tilfalder den del af indsatsen, som vedrører udflugter.

Følsomhedsanalyse

Resultaterne beskrevet ovenfor er afhængige af de antagelser, som er valgt i scenariespecifikationen. Scenariet beskrevet ovenfor lægger sig meget tæt op ad, hvordan indsatsen driftes i Københavns Kommune.

Velvidende at resultatet kan variere, afhængigt af den lokale kontekst, er det valgt ikke at udføre følsomhedsanalyse, da der ikke er nogen parametre, der er logiske at variere på.

Bilag A: Modellen for omkostningsvurderinger

Socialstyrelsens model for omkostningsvurderinger baserer sig på følgende principper:

Budgetøkonomisk opgørelse

Omkostningsvurderingens fokus er på de faktiske udgifter forbundet med opstart og drift af en given indsats eller metode, dvs. der er tale om en budgetøkonomisk opgørelse. Det betyder bl.a., at omkostningerne opgøres ekskl. moms, i det omfang den pågældende aktør er fritaget for betaling heraf, hvilket normalt gør sig gældende for offentlige myndigheder. Udgifterne opdeles på de centrale aktører - typisk kommunen og de øvrige offentlige kasser.

Den budgetøkonomiske opgørelse adskiller sig fra den velfærdsøkonomiske tilgang, som opgør og værdisætter al ressourceforbrug forbundet med indsatsen i pengeenheder (eksempelvis anvendelse af private borgeres tid). For uddybning heraf henvises til Socialstyrelsens brugervejledning for samfundsøkonomiske evalueringer⁴.

Scenarieberegning

Beregningen foretages for et eller flere specificerede scenarier, hvor der bl.a. indgår antagelser om indsatsens omfang og varighed. Disse antagelser er afgørende for omkostningsestimatet. Jo større en del af omkostningerne der er faste, dvs. er uafhængige af antal driftsår for indsatsen og/eller omfanget af indsatsen, jo mere vil omkostningsestimatet variere som følge af det opstillede scenarie. I de tilfælde, hvor mange omkostninger er faste, vil det være hensigtsmæssigt at opstille flere scenarier, så man får et spænd for omkostningerne.

Bruttoomkostninger

Vi estimerer bruttoomkostningerne ved indsatsen. Dvs. at vi ikke modregner de besparelser, der følger af et eventuelt bortfald af en eksisterende indsats overfor målgruppen.

Faste priser

Alle omkostninger opgøres i faste priser for det aktuelle prisår.

Omkostninger per deltagerforløb baseret på nettonutidsberegning

Resultatet opgøres som *omkostninger pr igangsat og pr. gennemført deltagerforløb*. Disse er estimeret på baggrund af de samlede omkostninger opgjort som nettonutidsværdien (NNV) over driftsperioden.

I beregningen af NNV anvender vi en diskonteringsrate på 4 pct.

---

⁴ <http://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/socialstyrelsens-viden/samfundsokonomisk-evaluering-pa-socialområdet-brugervejledning.pdf>

Opstartsomkostninger

Vi beregner også opstartsomkostningerne. Opstartsomkostninger omfatter omkostninger til de aktiviteter, der skal gennemføres, inden driften af indsatsen kan gå i gang.

Restværdi af investeringer

Som udgangspunkt medregner vi restværdi af investeringer, der evt. ikke er afskrevet ved driftsperiodens udløb. Hvis der fx foretages en investering ved opstart på 100 kr. med en levetid på 10 år, vil omkostningerne i et treårigt projekt beløbe sig til 30 kr. hvis man ser bort fra diskonteringsraten. Såfremt der ikke er medregnet restværdi, har vi angivet dette under beskrivelsen af den pågældende investering.

Overhead

For nogle omkostningselementer kan der være dele af ressourceforbruget, der ikke fanges med det anvendte prisestimat. I de tilfælde tilføjer vi et overhead på omkostningen. Dette gælder bl.a. for omkostninger til medarbejdere. Her bruger vi lønudgifterne som prisestimat og medregner et overhead for de øvrige omkostninger til medarbejdere (f.eks. udgifter til medarbejderadministration, kontorplads, IT mv).

Enhedspriser og centrale parametre

Omkostningsvurderingen er baseret på en række enhedspriser og centrale parametre, der er generelle i den forstand, at de kan gå på tværs af indsatser. Disse omfatter:

- Diskonteringsrate (4 pct.)
- Standard overhead (20 pct.)
- Deflator (forbrugerprisindekset)
- Timenorm for offentligt ansatte (1.418 timer)
- Lønninger for offentligt ansatte: (Kommunernes og Regionernes Løndatakontor)
- Estimat for rejseomkostninger og dagpenge ved overnatning indenlands og udenlands
- Satser for hoteldispenation ved overnatning indenlands og udenlands
- Estimat for udgifter til teknisk udstyr.